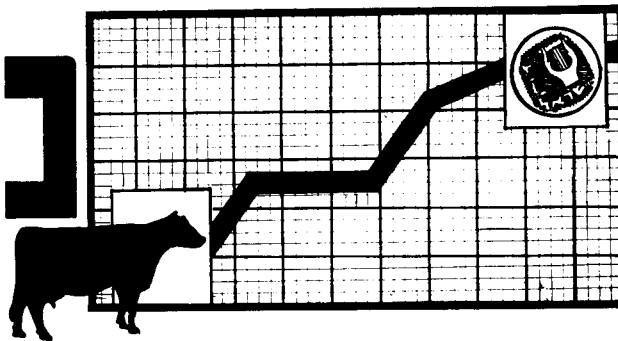

כלכלה

כיצד מייצאים ?

קל להבין מכך שהתרומה של הפרות האמהות למשק המדינה היא כפולה :

- (1) הבנות העגלות מיוצאות ומגדילות את ההכנסה במטבע חוץ ;
- (2) הבנים העגלים מפוטמים לבשר וחוסכים מטבע חוץ.

אין כמובן להתעלם מהעובדה שגם החזקת האמהות הפרות וגם גידול המבכירות והעגלים צורכים מספוא המיובא מחוץ לארץ, הכרוך בהוצאת מטבע חוץ, אולם ההפרש החיובי נטו במטבע חוץ הוא גדול למדי וחשוב ביותר לכלכלת המדינה בשעה זו.

ונשאלת השאלה : מה צריכה המדינה לעשות כדי לעודד ולחזק את ריבוי הפרות האמהות על מנת שתלדנה מבכירות לייצוא ואת העגלים לפיטום ?

- האמצעים שמן הראוי לנקוט הם אלו :
- (1) הפסקת ייבוא מוצרי חלב העולה למדינה ב־3,547,000 דולר (כ־12 מיליון ל"י) וזהו סכום השווה לערכם של 30 מיליון ליטר חלב. ייצור החלב הזה שיאפשר לאותם המשקים שיטפחו אמהות להולדת עגלות לייצוא.

אחת מאבני היסוד של המדיניות הכלכלית העכשווית היא — הגדלת והגברת הייצוא וחי סכון במטבע חוץ ע"י תחליפים לייבוא — בתע"י שיה. בחקלאות, בתיירות וכו'. נדמה שפקידים מסויימים במשרד האוצר מתקשים לרדת לבעיות הייצוא החקלאי והחיסכון בייבוא.

ניקת לדוגמה את ייצוא המבכירות מעדרי החלב. מאמצים, יוזמה ומרץ רב הושקעו בפיתוח וטיפול ענף ייצוא זה. השנה נגיע לייצוא של 2000 מבכירות ואין שום סיבה שלא להגדיל את הייצוא בשיעורים ניכרים בעתיד הקרוב.

אולם משהו שכח שאת המבכירות המיועדות לייצוא צריך מיהו ללדת, ובלי פרות אמהות נוספות — אין מה לדבר על הגדלת מספר המבכירות המיועדות לייצוא. לפי יחס הוולדות המקובל נולדים 50% עגלות ו־50% עגלים. גם על חשיבות פיטום העגלים לבשר אין צורך להרחיב את הדיבור. די להעניף מבט על נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לשנת 1968 ונראה שסעיף הייבוא של בשר ועיבודי בשר (לא כולל דגים ועיבודי דגים) מסתכם בלמעלה מ־18 מיליון דולר לשנה.

תנובה לפרה לשנה, ליטר	ערך החלב ל"י	מחיר המזון לשנה, ל"י	ערך החלב, פחות הוצאות למזון, ל"י
6538	2443	998	1445
6480	2500	1320	1180
—	—	—	265

בארה"ב במידות ישראליות, ק"ג, ל"י
משק ישראלי מצטיין, בתנובה זאת

ההפרש בהכנסה בארה"ב לעומת ישראל בל"י

המזון הוא גדול הרבה יותר. כן יש להדגיש שהמושג ערך החלב איננו זהה כמובן עם ההכר נסה שיש לחקלאי מהחלב. רבים וטובים מתפרנסים ממנו בדרך אל הצרכן...

מה שמוטל על ממשלה, החפצה בדיבורו הייצוא, הוא — להקל על החקלאי — המגדל פרה שתשמש לריבוי וולדות לייצוא ע"י הוזלת מחיר המספוא לפחות לדרגה הקיימת בארה"ב.

כל מי שאיננו מבין ומתמצא בנתונים פשוטים ואלמנטאריים כמו המובאים בזה — מוטב שלא יעסוק בייצוא בכלל ובוודאי שלא יטיף מוסר לזולתו!

עמי ליכמן

עיני-חרוד (מאוחד) 11.3.70

(2) להעניק תמריץ ייצוא ע"י הקטנת ההוצאות למזון לפרות המיועדות לגידול וולדות לייצוא.

לפני שנקבע את דרגת הוזלת המזון, מן הראוי שנזרק מבט לטבלה המשווה את הממוצע האמריקני לתנובה מסוימת עם המשק הישראלי המצטיין באותה תנובת חלב שנתית לפרה.

מסקנות

מטבלה זאת נקל להבחין שההפרש בינינו לארה"ב הוא המזון היקר בארץ. ואם נזכור שנתוני ארה"ב מתייחסים לממוצע ארצי לתנובה זאת ואצלנו נלקח כדוגמה משק מצטיין בתנובה זהה, הרי שההפרש לרעתנו כתוצאה מיוקר

ידיעות בקיצור

יותר בשר קפוא

ממצאי המרכז לתיכנון ופיתוח במשרד החקלאות קובעים כי בממוצע צרכה כל נפש בישראל 13,92 ק"ג בשר בקר לעומת 12,78 ק"ג אשתקד. אולם בהרכבו של סלי-בשר-הבקר חל שינוי וגדל במידה ניכרת שיווק הבשר הקפוא. האספקה של בשר בקר ששווקה בשנת תשכ"ט הסתכמה ב-39,720 טונות, לעומת 35,694 טונות אשתקד. אולם מכמות זו היו 27,960 טונות בשר קפוא, או יותר מ-70% מכלל כמות הבשר ורק 11,760 טונות בשר בקר טרי. (המדובר הוא בבשר „אכיל", ללא עצמות, המחושב לפי מקדם של 400 גרם בשר אכיל מקילוגרם אחד של בקר חי). הדרישה לבשר בקר טרי היתה גדולה ולא באה על סיפוקה ולכן שילמו הצרכנים מחיר יקר יותר תמורתו — בממוצע 10.21 ל"י הק"ג לעומת 9.69 ל"י הק"ג אשתקד. אגב, כל נפש בישראל הוציאה לבשר סך 188.94 ל"י לעומת 179.2 ל"י בשנת תשכ"ח. ואילו כלל האוכלוסיה הוציאה 542.1 מיליון ל"י לצריכת בשר (כולל בשר עוף). נוסף לצריכת בשר בקר טרי וקפוא צרכה כל נפש בישראל בשנת תשכ"א 22.23 ק"ג בשר-עוף לעומת 21.84 ק"ג בתשכ"ח. במשך כל השנה שווקה כמות כוללת של 79,690 טונות בשר עוף משקל חי. המחיר לצרכן בשנה זו ירד קצת והיה 3.87 ל"י הק"ג לעומת 3.94 ל"י אשתקד.

העודפים נעלמו

לאחר שנים של הצטברות עודפים בחמאה, החל בשנים האחרונות תהליך של הצטמקות עודפים אלה. אם בשנת תשכ"ז היו עודפים בכמות של 1,120 טונות, ירדו עודפים אלה לסוף תשכ"ח לכדי 603 טונות ואילו לסוף תשכ"ט ירדה הכמות לכדי 370 טונות. בעקבות זאת הוחלט על ייבוא חמאה, במיוחד נוכח הגידול מעל למצופה בצריכה של רוב מוצרי החלב. אולם גם הירידה המתמדת בתכולת השומן בחלב הגולמי גרמה למחסור זה של חמאה.

יותר חלב ומוצרי

שיווק החלב ומוצרי חלב גדל מעבר לחזוי, במיוחד — גבינות קשות בשיעור 7.8%, באשל ולבן בשיעור 7%, ובחלב שתייה בשיעור 4.3% לנפש. כל נפש בישראל צרכה בתשכ"ט 45.4 ליטר חלב בקירוב. התשלום הממוצע לייצור לליטר חלב בשנה זו היה 44.5 אג', מזה 11.75 אג' סובסידיה של הממשלה והשאר הכנסה מן השוק. הצריכה הממוצעת לנפש בשנה זו היתה 3 ק"ג לבן, 5.45 ק"ג אשל; 4.9 ק"ג גבינות שמנות ו-2.1 ק"ג גבינות רזות. חמאה — צרכה כל נפש בממוצע 1.1 ק"ג, וגבינות קשות 1.68 ק"ג בממוצע לכל נפש.

ייצוא עגלות הרוט

הייצוא נמשך לסירוגין במשך כל הזמן. באפריל 1970 יישלחו לחוץ-לארץ כ-500 ראש, בתוך זה 200 עגלות לסיציליה (משלוח שני).